
In memoriam

Alfonsas Kondratas
1932–2001

2001 metų gegužės 30 d. skaudi netektis ištiko Lietuvos geologus – Anapilin išėjo Alfonsas Kondratas, vienas pirmųjų Lietuvos hidrogeologų. Šią specialybę jis įgijo Maskvos universiteto aspirantūroje pas pasaulinio garso prof. O. Lange, 1954 m. su pagyrimu baigęs Vilniaus universiteto Gamtos mokslų fakulteto geologijos skyrių. A. Kondratas – mūsų krašto „giluminės“ hidrogeologijos mokslo pradininkas – dar 1954–1959 m. parengė išsamią studiją „Lietuvos TSR prekvartero uolienų gėlo ir mineralinio vandens hidrogeologinės sąlygos ir hidrocheminė charakteristika“, už kurią jam buvo suteiktas geologijos-mineralogijos mokslų kandidato (daktaro) laipsnis.

A. Kondrato mokslinėje veikloje galima išskirti tris svarbiausias kryptis: 1) Lietuvos prekvartero uolienų požeminio vandens tyrimai, 2) mineralinio vandens tyrimai ir panaudojimas kurortiniam gydymui, 3) gruntinio vandens kokybė ir apsauga.

Svarbiausi A. Kondrato hidrogeologinių regioninių tyrimų darbai atsispindi 1969–1970 m. parengtose su bendraautorais ir jo redaguotose monografijose: „Hidrogeologija SSSR (Lietuvos TSR)“, t. XXXII ir „Hidrogeologija SSSR (Kaliningrado sr.)“, t. XLV. A. Kondratas stratifikavo prekvartero

uolienų vandeninguosius horizontus ir kompleksus, išsamiai aprašė jų paplitimą, slūgsojimo sąlygas, hidrodinaminį režimą, filtracijos ypatumus. Išskyrė regiono vandensparos sluoksnius – triaso molį, Narvos ir silūro sluoksnius. Pirmą kartą išnagrinėjo paleohidrogeologines sąlygas, atskleidė prekvartero uolienų požeminio vandens cheminės sudėties formavimosi mechanizmą ir vertikalųjį hidrocheminį zoniškumą bei išskyrė 6 hidrogeocheminius rajonus pagal paties nustatytus požeminio vandens cheminės sudėties formavimosi ypatumus. Jis nuodugniai ištyrė ir aprašė tiek regiono, tiek atskirų telkinių mineralinio vandens paplitimo ir susidarymo sąlygas Lietuvoje, taip pat apibendrino to meto giliojo gręžimo duomenis apie galimus pramoninius komponentus (kalį, jodą, bromą) apatiniojo paleozojaus sūrymuose bei jų pasiskirstymo dėsningumus. Pateikė duomenų apie požeminio vandens temperatūrų pasiskirstymą vertikaliame pjūvyje. Sudarė kristalinio pamato kraigo izotermų žemėlapi, pagal kurį galima apibūdinti giliųjų sluoksnių požeminio vandens termines sąlygas įvairiose Lietuvos vietose. Šių darbų rezultatai tapo visų vėlesnių prekvartero regioninės hidrogeologijos tyrimų moksline baze.

Didžioji A. Kondrato mokslinės veiklos meilė buvo mineralinis vanduo. Pradinio tyrimų etapo rezultatus jis apibendrino 1969 m. ir paskelbė minėtoje monografijoje „Hidrogeologija SSSR“ (t. XXXII). Lietuvoje aptinkamas mineralinis vanduo buvo suskirstytas į dvi grupes: 1) su specifiniais, balneologiniu požiūriu aktyviais komponentais (sieros vandeniliu ir jodu) ir 2) be jų, vadinamasis nespecifinis įvairios sudėties ir koncentracijos mineralinis vanduo. Naudodamasis naujausia medžiaga, jis pateikė visos Lietuvos ir Druskininkų, Birštono, Likėnų bei Palangos balneologinių kurortų mineralinio vandens sudėtį bei formavimosi sąlygas. Druskininkų ir Birštono mineralinio vandens telkinių susidarymui, jo nuomone, svarbiausias yra hidrodinaminis veiksnys – didelės mineralizacijos vandens ištaka iš gilesnių sluoksnių Nemuno slėnyje, jo palaidotos dalies ruože. Buvo sudarytas Lietuvos mineralinio vandens žemėlapis, kuriame nurodytos svarbiausių natūralių versmių vietos. Rengiant minėtą apibendrintą informaciją spaudai, buvo remtasi anksčiau Geologijos institute sudarytą Lietuvos ir Karaliaučiaus srities minerali-

nio vandens smulkaus mastelio žemėlapių duomenimis (A. Kondratas, 1965, 1966), kurie nebuvo paskelbti ir liko rankraščiu. Vėliau dar buvo parengtos apibendrintos išvados apie Druskininkų kurorto apylinkių mineralinio vandens kartografavimo darbus (A. Kondratas, 1971). Visi minėti tyrimai daugiausiai susiję su mineralinio vandens hidrocheminių tipų paplitimo ir jų formavimosi dėsningumų tikslinimu, su jų cheminės sudėties ir resursų kartografavimu.

1990 m. buvo išleistas A. Kondrato ir J. Vaitekūno monografinio pobūdžio leidinys, kuriame apibendrinti visi žinomi duomenys, gauti atliekant mokslinius tyrimus ir mineralinio vandens paieškų bei žvalgybos gamybinius darbus (Кондратас, Ваитекунас, 1990). Šiame darbe autoriai aptarė Lietuvos mineralinio vandens slūgsojimo ir susidarymo sąlygas, pateikė išsamią visų šalies kurortų mineralinio vandens cheminę sudėtį, numatė Lietuvos hidromineralinių resursų panaudojimo balneologijai perspektyvas bei jų apsaugos nuo paviršinės taršos priemones. A. Kondratas geriausiai išmanė Lietuvos požeminio mineralinio vandens geologiją bei jo gydomąsias savybes. Jis buvo nuolatinis sveikatos institucijų konsultantas sprendžiant mineralinio vandens išsavinimo ir panaudojimo problemas. Mineralinio vandens tyrimai leido Lietuvoje sukurti hidromineralinę balneologinių kurortų bazę, užtikrinti savo krašto gyventojų ir žmonių, atvykstančių iš kitų šalių, kurortinių gydymą.

A. Kondratas pirmasis Lietuvoje inicijavo ir vykdė požeminio vandens kokybės ir apsaugos tyrimus. Pradėta nuo Vilniaus, Kauno, Panevėžio, Kėdainių, Šiaulių ir Klaipėdos miestų teritorijų gruntinio vandens hidrocheminės nuotraukos ir hidrocheminių žemėlapių (M 1:25000) sudarymo darbų. Tyrimų rezultatai parodė, kad visų miestų gruntinio vandens mineralizacija didėja nuo periferinių zonų jų centro link, kur bendroji mineralizacija pasiekia 1500–2300 mg/l. Gruntinis vanduo dažniausiai užterštas nitratais ir organine medžiaga, yra kietesnis, turi didesnę geležies, švino, kartais ir chromo bei kadmio koncentraciją. Požeminio vandens taršos tyrimai žemės ūkyje buvo atliekami siekiant įvertinti trąšų ir nuodingųjų cheminių medžiagų poveikį gruntinio vandens sudėties kaitai. Šie tyrimai buvo vykdomi 1974–1984 m. 3-juose stacionaruose: Pietryčių smėlėtoje lygumoje (Perlojos ir Vokės), Vidurio Lietuvos moreninėje lygumoje (Dotnuvos) ir pelkinių dirvožemių aplinkoje (Nemenčinės stacionaras). Analogiškus tyrimus, nustatant gyvulininkystės kompleksų atliekų utilizavimo poveikį gruntinio vandens cheminės sudėčiai, A. Kondratas 1978–1980 m. atliko 4-juose kiaulininkystės kompleksuose: Krekenavos (Panevėžio r.), Nausėdžio (Biržų r.), Puodžių (Varėnos r.) ir Širvintų (Širvintų r.). Tai buvo pirmieji sistemingi tyrimai, kurių metu gauta patikima informacija apie grunti-

nio vandens cheminės sudėties kaitą intensyvios žemdirbystės vietose. Beje, šiuo metu aplinkosauginio profilio hidrogeologiniai tyrimai yra prioritetiniai, taigi įvairiu laiku (pradedant 1972 m.) A. Kondrato gauti rezultatai dabar yra požeminio vandens kokybės evoliucijos atspirties taškas. Ilgamečių šios krypties tyrimų rezultatus jis apibendrina paskutiniajame savo darbe – monografijoje „Antropogenizacijos procesų įtaka Lietuvos gėlo požeminio vandens užterštumui ir jo apsaugai“ (2000), kurios, deja, autorius atspausdintos jau nebepamatė.

A. Kondratas puikiai jautė hidrogeologines problemas, produktyviai generavo aktualiausias laikmečio idėjas, jo mokslinių tyrimų interesai, atsižvelgiant į hidrogeologinių žinių poreikį mūsų krašto ūkiui ir visuomenei, nuolat plėtėsi. Jis rengė ir redagavo geonotraukinius hidrogeologinius žemėlapius, vykdė gruntinio vandens hidrocheminius tyrimus, išplėtė šių tyrimų laboratorinę bazę Geologijos institute, tobulino jų metodiką, domėjosi karstinio regiono hidrogeologija, nuosėdinės dangos pjūvio hidrogeologiniu stratifikavimu, geologijos istorija, analizavo, interpretavo ir aprašė giliųjų gręžinių hidrogeologiją. A. Kondrato darbai – ženkli Lietuvos geologijos istorijos dalis. Jo moksliniai darbai ir pats autorius – plačiai žinomi buvusiose SSSR valstybėse ir Rytų Europos šalyse, o moksliniai kontaktai veda į Lenkiją, Čekiją, Slovakiją, Vokietiją, Bulgariją ir kitas šalis. Jis buvo Tarptautinės hidrogeologų asociacijos, Požeminio vandens teršimo ir apsaugos nuo žemės ūkio chemizacijos tarybos narys, LŽŪM pesticidų likučių tyrimo komisijos narys, ilgametis Geologijos instituto mokslinės tarybos, Geologijos valdybos mokslinės-techninės tarybos ir daugelio kitų visuomeninių organizacijų narys.

A. Kondratas nuėjo nelengvą gyvenimo kelią. Jį palietė visi XX a. II pusės kataklizmai. Alfonsas gimė 1932 metų gegužės 27 dieną Mardasavo kaime (Varėnos r., Marcinkonių apyl.) kairiajame Merkio krante, kuris buvo okupuotas lenkų. Pirmą kartą savo tėvą jis pamatė būdamas dvejų metų ir tik iš toli – pro Gardino kalėjimo langą. Tėvą lenkai buvo nuteisę už šnipinėjimą Lietuvos naudai ir po to ilgam atskyrę nuo gimtųjų namų bei šeimos. Karo ir pokario metais Kondratų šeimai vėl teko sunkūs išgyvenimai: vokiečiai metams paėmė tėvą įkaitu už vyriausiojo brolio pabėgimą iš Reicho darbų, 1945 m. rezistencijos kovose žuvo dėdė. Mokytis pradėjo gimtajame kaime lenkiškoje mokykloje, nuo 1942 m. dujus metus mokėsi Vilniuje staliaus amato. Vidurinį mokslą pradėjo Marcinkonyse ir užbaigė 1949 m. Vilniuje, I berniukų gimnazijoje. Tais pačiais metais pradėjo geologijos studijas. Dar būdamas studentu 1952–1954 m. dirbo Lietuvos MA Geologijos ir geografijos institute preparatoriumi. Po universiteto gabus absolventas siunčiamas į aspirantūrą, kurią bai-

gęs pradžioje dirbo Geologijos valdyboje, o 1960 m. buvo išrinktas Geologijos ir geografijos institute naujai įsteigto hidrogeologijos sektoriaus vadovu. 1963–1968 m. vadovavo Vilniaus universiteto Gamtos mokslų fakulteto Hidrogeologijos ir inžinerinės geologijos katedrai. Tuo pat metu Geologijos institute tęsė intensyvų mokslinį darbą. 1968 m. vėl grįžta į Geologijos institutą; dirba Hidrogeologijos ir inžinerinės geologijos skyriuje vyresniuoju moksliniu bendradarbiu, Požeminio vandens apsaugos laboratorijos vadovu (nuo 1980 m.), vyriausiuoju moksliniu bendradarbiu Baltijos jūros monitoringo skyriuje (nuo 1988 m.), vėliau – hidrogeologinių procesų tyrimo laboratorijoje. 1994 metais išėjo į pensiją.

1962 m. A. Kondratui suteikiamas vyresniojo mokslinio bendradarbio, 1965 m. – docento vardai. Jis išugdė gausų būrį diplomuotų geologų, vadovavo jų disertacijoms.

Alfonas su mylima gyvenimo drauge Onute užaugino ir išpuoselėjo gražią šeimą. Jis mylėjo gyvenimą ir buvo didelis optimistas. Darbo ir gyvenimo rūpesčiai neužgoždavo vieno gražiausių Alfonso būdo bruožų – bendravimo su žmogumi džiaugsmo. Su juo buvo lengva bendrauti, pokštauti, linksmintis, aptarinėti hidrogeologines ir visuomenines problemas. Platūs Alfonso interesai buvo ir už mokslo ribų: geras sportininkas gimnazijoje ir universitete, nenuilstantis ir nepamainomas sodininkų bendrijos pirmininkas, etnografinio ansamblio „Apynys“, kurio siela buvo nuo ansamblio gyvavimo pradžios, dainorėlis.

Netekome mūsų didžiai gerbiamo kolegos, gero, mielo, energingo žmogaus, tikro dainingosios Dzūkijos sūnaus. Šviesus Alfonso atminimas ilgam išliks jo bendražygių ir visų jį pažinojusių širdyse.

Jonas Diliūnas

Alfonso Kondrato paskelbtų svarbesnių mokslinių darbų bibliografija

- Kondratas A.** 1958. Lietuvos mineralinių versmių kilmė. *Moksliniai pranešimai*. 7. 74–87.
- Kondratas A.** 1958. Pietų Lietuvos mineralinės versmės. *Geografinis metraštis*. 1. 329–352.
- Kondratas A.** 1960. The history of the investigation of subterranean waters in Lithuania. *Collectanea Acta Geologica Lithuanica*. Vilnius. 361–371.
- Kondratas A.** 1960. Hydrochemical zonality of the subterranean waters of Lithuania. Ten pat. 395–404.
- Kondratas A.** 1962. Lietuvos TSR požeminių gėlių vandenių pagrindiniai horizontai ir jų kompleksai. *Geografinis metraštis*. 5. 23–36.
- Kondratas A.** 1969. Profesoriaus Mykolo Kaveckio indėlis mineralinių versmių tyrinėjimo srityje. *Lietuvos geologija ir profesoriaus Mykolas Kaveckis*. Vilnius. 100–108.
- Kondratas A.** 1973. Lietuvos atmosferinių kritulių cheminė sudėtis. *Lietuvos ŽŪA Trumpi pranešimai*. Kaunas. 282–283.
- Kondratas A., Žemaitaitienė R.** 1973. Kai kurie paviršinio ir požeminio vandens apsaugos klausimai ir jų tyrimo rezultatai Respublikoje. *Gamtos išteklių racionalus naudojimas ir apsauga*. Vilnius. 43–46.
- Kondratas A.** 1975. Vanduo, kurį geriamo. *Mūsų gamta*. 3.
- Kondratas A.** 1977. Mineralizuotas vanduo drėkina ir tręšia. *Žemės ūkis*. 8.
- Kondratas A.** 1977. Šulinys. *Žemės ūkis*. 6.
- Kondratas A.** 1979. Srutų iš kiaulidžių pašalinimo problema. *Mūsų gamta*. 8.
- Kondratas A.** 1979. Chemicalization of Agriculture and Experimental Investigations of Ground Water in the Area of Perloja. *The methods for estimating ground water resources (International assoc. of hydrogeol. org. Com. of the internat. hydrog. symposium)*. Vilnius. P. 75–80.
- Grigelis A., Kondratas A., Mikaila V., Skudienė I.** 1981. Pirmieji geologiniai tyrinėjimai (XVIII a. pabaiga – XIX a. pradžia). *Lietuvos TSR geologijos istorija*. Vilnius: Moks-las. 23–38.
- Grigelis A., Kondratas A., Mikaila V., Narbutas V., Suvėizdis P.** 1981. Mokslinių žinių formavimasis (1919–1939). Ten pat. 51–70.
- Pustelnikovas O., Kondratas A., Žiliukienė V.** 1981. Pesticidų likučiai Kuršių marių žuvyse. *Baltijos jūros baseino vandens apsauga ir naudojimas Lietuvos TSR*. 1. Vilnius. 102–105.
- Kondratas A., Mikalauskas V.** 1981. 2,4-D grupės herbicidų likučiai požeminiame vandenyje. *Pesticidų naudojimo ekologinis vertinimas*. Vilnius. 58–62.
- Kondratas A., Simaškaitė G.** 1981. GAMA-heksachlorcikloheksano migracija gamtoje. Ten pat. 55–58.
- Kondratas A., Zabulis R.** 1981. Stambių gyvulininkystės kompleksų įtaka požeminio vandens užteršimui. *Baltijos jūros baseino vandens apsauga ir naudojimas Lietuvos TSR*. 2. Vilnius. 92–96.
- Kondratas A.** 1982. Kodėl brangsta vanduo? *Mokslas ir gyvenimas*. 5.
- Kondratas A., Simaškaitė G.** 1985. Pesticidai vandens telkiniuose. *Pesticidai ir gamtos apsauga*. Vilnius. 95–103.
- Kondratas A., Vaitiekūnas J.** 1985. Druskininkų kurorto gėlių ir mineralinių vandenių apsauga. *Druskininkai: socialinė ir ekologinė raida. Dabartis ir perspektyvos*. Vilnius. 72–78.
- Kondratas A.** 1988. Vandens apsauga. *Gamtos apsauga*. Vilnius. 130–152.
- Kondratas A., Simaškaitė G., Taraškevičius R., Vilčinskienė D., Banys J., Petrošius R.** 1988. Vandens mėginių paėmimo metodiniai nurodymai. Vilnius. 22 p.
- Kondratas A.** 1991. Lietuva ir požeminių vandenių apsauga. *Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas. Vilnius–Kaunas. Geologijos sekcijos pranešimai (Santraukos)*. Vilnius. 10–11.
- Jakutienė N., Sakalauskaitė J., Kondratas A.** 1992. Sru-tomis drėkinamų laukų poveikis gamtiniams vandenims. *Tarptautinė mokslinė konferencija „Ūkininkavimas ir vandens kokybė“*. Kaunas. 31–32.
- Kondratas A.** 1992. Geriamojo vandens kokybės gerinimo Lietuvoje problema ir jos sprendimo būdai. Ten pat. 41–42.
- Klimas A., Kondratas A., Mikalauskas V.** 1994. Požeminio vandens apsauga. *Lietuvos geologija*. 398–403.

- Diliūnas J., Kaminskas M., Kondratas A.** 1996. Požemio vandens tyrimai Geologijos institute. *Požemio vandens monitoringas Lietuvoje*. Vilnius. 62–75.
- Kondratas A.** 2000. Apie mielą kolegą, ką tik atšventusį 70. *Geologijos akiračiai*. 3–4. 59–60.
- Kondratas A.** 1958. Новые данные по гидрогеологии минеральных вод Литовской ССР. *Бюллетень Моск. общ.испыт.природы. Отдел. геол.* 3. 151–152.
- Kondratas A.** 1958. Гидрогеологические условия формирования Ликенайских минеральных вод. *Научные сообщения Ин-та геол.и геогр. АН Лит. ССР.* 8. 133–148.
- Kondratas A.** 1960. Перспективы нефтегазоносности Южной Прибалтики по гидрохимическим и газовым показателям. *Научные сообщения Ин-та геол. и геогр. АН Лит. ССР.* 12. 171–177.
- Kondratas A.** 1961. Подземные воды. Воды дочетвертичных пород. *Геология СССР. Литовская ССР.* 39. Москва. 300–322.
- Kondratas A.** 1961. Подземные воды. Минеральные воды. Тен пат. Москва. 331–339.
- Kondratas A.** 1962. Общегеологические исследования. Изучение минеральных вод. *Геологическая изученность СССР. Литовская ССР.* 43. Период 1800–1955. Вильнюс. 32–34.
- Kondratas A.** 1962. Региональные и общегеологические исследования. Гидрогеологические исследования. Тен пат. Вильнюс. 68–69.
- Kondratas A.** 1962. Гидрогеология и инженерная геология. Тен пат. 124–126.
- Kondratas A., Коркутис В.** 1962. Прогноз нефтеносности Южной Прибалтики по новым гидрогеологическим данным. *Научные сообщения Ин-та геол.и геогр. АН Лит. ССР.* 14. 127–138.
- Веножинскис В., Игнавичюс А., Иодказис В., Kondratas A.** 1963. Прогноз региональных эксплуатационных запасов подземных вод территории Литовской ССР. *Вопросы геологии Литвы*. Вильнюс. 579–592.
- Kondratas A.** 1964. Гидрогеология и инженерная геология. *Геологическая изученность СССР. Литовская ССР.* 43. Период 1956–1960. 1. Вильнюс: Минтис. 77–79.
- Kondratas A.** и др. 1964. Карта модулей эксплуатационных ресурсов пресных и солоноватых подземных вод СССР масштаба 1:5000000. Москва: Недра.
- Дзилна Е., Зекцер И., Игнавичюс А., Kondratas A., Лавров А.** 1966. Изучение подземного стока в реки и море в северо-западной и западной частях Русской платформы (Эстония, Латвия, Литва, Белоруссия). *Материалы четвертой конференции геологов Белоруссии и Прибалтики*. Минск. 236–242.
- Kondratas A.** 1967. Основные типы минеральных вод Прибалтийского артезианского бассейна (в пределах СССР). *Материалы научной юбилейной конференции Естественного факультета, посвященной 50-летию Советской власти*. Вильнюс. 111–112.
- Kondratas A.** 1967. Гидрогеологическое районирование подземных вод территории Литвы. *Вопросы гидрогеологии и инженерной геологии*. Вильнюс. 5–9.
- Kondratas A.** 1968. Минеральные воды Южной Прибалтики. *Вопросы специальной гидрогеологии Южной Прибалтики*. Вильнюс. 122–131.
- Kondratas A.** 1969. История исследования подземных вод. *Гидрогеология СССР. Литовская ССР.* 32. Москва: Недра. 12–26.
- Kondratas A.** 1969. Природные и искусственные факторы, определяющие распространение и формирование подземных вод. 2. Искусственные факторы. Тен пат. 53–56.
- Kondratas A.** 1969. Подземные воды. 2. Воды дочетвертичных отложений. Тен пат. 120–246.
- Kondratas A.** 1969. Условия формирования подземных вод. 1. Палеогидрогеологические условия формирования подземных вод. Тен пат. 246–251.
- Kondratas A.** 1969. Условия формирования подземных вод. 2. Формирование химического состава подземных вод. Тен пат. 251–261.
- Kondratas A.** 1969. Условия формирования подземных вод. 3. Гидрохимическая зональность подземных вод. Тен пат. 261–265.
- Kondratas A.** Условия формирования подземных вод. 6. Гидрогеологическое районирование подземных вод. Тен пат. 280–288.
- Kondratas A. P.** 1969. Существующее и возможное использование подземных вод в народном хозяйстве. 3. Минеральные воды. Тен пат. 299–319.
- Kondratas A.** 1969. Существующее и возможное использование подземных вод в народном хозяйстве 5. Подземные промышленные воды. Тен пат. 321–324.
- Kondratas A.** 1969. Существующее и возможное использование подземных вод в народном хозяйстве. 6. Подземные термальные воды. Тен пат. 324–328.
- Kondratas A.** 1969. Оценка подземного стока бассейна р. Нямунас гидрохимическим методом. *Вопросы взаимосвязи подземных и поверхностных вод Южной Прибалтики.* 10. Вильнюс. 61–66.
- Kondratas A., Микалаускас В., Шова П.** 1969. К вопросу загрязнения грунтовых вод основных промышленных районов Литовской ССР. *Материалы третьей науч. конф. молодых геологов Белоруссии*. Минск. 189–191.
- Kondratas A.** 1970. Условия формирования подземных вод. Условия питания и дренирование подземных вод. *Гидрогеология СССР. Калининградская область РСФСР.* 45. Москва: Недра. 96–98.
- Kondratas A.** 1970. Условия формирования подземных вод. Характеристика подземного стока и естественных ресурсов подземных вод. Тен пат. 98–100.
- Kondratas A.** 1970. Условия формирования подземных вод. Гидрогеологическое районирование. Тен пат. 107–112.
- Kondratas A.** 1970. Существующее и возможное использование подземных вод в народном хозяйстве. Минеральные воды. Тен пат. 118–119.
- Kondratas A.** и др. 1970. Карта минеральных вод СССР масштаба 1:2500000.
- Жемайтayne Р., Kondratas A., Гиренко Д.** 1972. К вопросу определения остатков пестицидов методом газовой хроматографии в грунтовых водах. *Газовая хроматография пестицидов. (Материалы первого Всесоюзного семинара по газохроматографическому анализу остатков пестицидов г. Минск 29. XI–1. XII. 72).* Таллин. 218–221.

- Кондратас А.** 1973. Региональная оценка гидрогеологических условий захоронения промышленных сточных вод в глубокие водоносные горизонты на территории Литовской ССР. *Материалы III научной конференции геологов Литвы (Вильнюс, ноябрь 1973 г.)*. Вильнюс: Периодика. 172–173.
- Кондратас А.** 1973. Йод в пресных подземных водах Литвы. *Теп. пат.* 181–183.
- Кондратас А.** 1973. Санитарное состояние грунтовых вод промышленных городов Литвы. *Вопросы эпидемиологии и гигиены в Литовской ССР*. Вильнюс.
- Кондратас А. и др.** 1973. Гидрогеологические карты четвертичных и дочетвертичных отложений масштаба 1:200000 листа 35-У11 с объяснительной запиской.
- Кондратас А., Микалаускас В.** 1973. Пример регионального загрязнения грунтовых вод. *Гидрогеология СССР. Сводный том. 4*. Москва.
- Кондратас А., Андрияускас Л., Рошенковас Ю.** 1973. Закономерности формирования химического режима минеральных вод курорта Друскининкай. *Реабилитация больных на курортах Советской Литвы*. Вильнюс. 392–397.
- Жемайтйтене Р., Кондратас А.** 1973. Некоторые вопросы изучения динамики и превращения пестицидов в почвах и грунтовых водах Литовской ССР. *Поведение, превращение и анализ пестицидов и их метаболитов в почве (Материалы I Всесоюзного совещания. Пуцшино – на Оке)*. 73–78.
- Шляуна А., Кондратас А., Имбрасайте А.** 1973. Условия формирования подземных вод курорта Друскининкай. *Материалы III научной конференции геологов Литвы (Вильнюс, ноябрь 1973 г.)*. Вильнюс: Периодика. 178–181.
- Кондратас А.** 1974. Влияние минеральных удобрений на формирование химического состава грунтовых вод. *Материалы семинара по гидрохимии подземных вод Прибалтики и Белоруссии (Вильнюс, декабрь 1974 г.)*. Вильнюс. 39–44.
- Кондратас А.** 1974. Загрязнение пестицидами водоемов и источников водоснабжения Литвы. *Теп. пат.* 50–56.
- Кондратас А.** 1974. Гидрогеология. *Опорный разрез скважины Стонишкяй Литовской ССР*. Вильнюс: Периодика. 179–189.
- Кондратас А., Жемайтйтене Р.** 1974. Динамика и деградация хлорорганических пестицидов в почве и грунтовых водах. *Материалы семинара по гидрохимии подземных вод Прибалтики и Белоруссии*. Вильнюс. 44–50.
- Кондратас А., Микалаускас В., Шова И.** 1974. Гидрохимическая характеристика грунтовых вод г. Панявежис. *Вопросы формирования ресурсов подземных вод Южной Прибалтики*. 23. Вильнюс. 121–137.
- Кондратас А.** 1975. Классификация минеральных вод Литовской ССР. *Новейшие результаты исследований по геологии Литовской ССР*. Вильнюс. 169–171.
- Кондратас А.** 1975. Химизация сельского хозяйства Литвы и её влияние на загрязнение природных вод. *Основы биопродуктивности внутренних водоемов Прибалтики*. Вильнюс. 423–426.
- Кондратас А.** 1975. Влияние Петербургской академии на развитие геолого-географических исследований в Прибалтике. *История науки и науковедения*. Рига: Зинатне.
- Кондратас А.** 1975. Значение Петербургской Академии наук в изучении гидрогеологии Литвы. *Теп. пат.*
- Кондратас А., Глинскайте И.** 1975. Хлорорганические пестициды в питьевых водах Литвы. *Новейшие результаты исследований по геологии Литовской ССР*. Вильнюс. *Теп. пат.* 190–192.
- Кондратас А., Кучинскене Г.** 1975. Микроэлементы пресных подземных вод Литвы. Вильнюс. 172–174.
- Кондратас А.** 1976. Санитарно-гидрогеологические условия водоснабжения сельского населения Литвы. *Вопросы эпидемиологии и гигиены в Литовской ССР*. Вильнюс. 88–90.
- Кондратас А., Микалаускас В.** 1976. Гидрохимическая характеристика грунтовых вод. *Охрана подземных вод Литовской ССР*. Вильнюс. 72–98.
- Кондратас А.** 1977. Хлорорганические пестициды в Куршском заливе и в бассейне р. Нямунас. *Тезисы докладов Всесоюзного совещания „Проблемы охраны морской среды“*. Калининград. 52–54.
- Кондратас А.** 1981. Гидрогеология дочетвертичных отложений (карта, масштаб 1: 10000000). С. 40–41; Подземные минеральные воды. С. 44 (карта, масштаб 1: 1500 000). Атлас Литовской ССР. Москва.
- Кондратас А.** 1977. Методические основы охраны грунтовых вод. *Охрана подземных вод Прибалтики от загрязнения*. Вильнюс. С. 24–25.
- Кондратас А.** 1981. Минерализация грунтовых вод г. Клайпеды и её режим. *Достижения и задачи исследований по геологии Литовской ССР. (Материалы У1 научной конференции геологов Литвы, Вильнюс, ноябрь 1981 г.)*. Вильнюс. 205–208.
- Кондратас А.** 1981. К методике картирования качества грунтовых вод. *Методы исследования загрязнения подземных вод Прибалтики*. Вильнюс. 43–44.
- Кондратас А. Р.** 1981. Пестициды в подземных водах. *Теп. пат.* 61–63.
- Кондратас А.** 1981. Влияние свиноводческих стоков грунтовых вод опытного участка „Ширвинтос“. *Теп. пат.* 76–79.
- Кондратас А., Пустельников О., Репечка М.** 1981. Хлорорганические пестициды, их миграция и накопление в донных осадках. *Труды АН Литовской ССР, сер. Б. 4(125)*. 119–130.
- Кондратас А.** 1983. Гидрогеология. *Опорный разрез скв. Друцминай Литовской ССР*. Вильнюс. 40–50.
- Кондратас А.** 1983. Гидрогеология. *Разрез картировочно-структурной скважины Лядай Литовской ССР*. Вильнюс. 144–148.
- Кондратас А.** 1984. Гидрохимические особенности городской агломерации и методы их изучения. *Геохимическое картирование техногенных изменений окружающей среды*. Вильнюс: Мокслас. 59–62.
- Кондратас А.** 1985. Эколого-гидрогеологическое картирование и его значение в организации изучения подземной гидросферы. *Подземные воды и эволюция литосферы: Материалы Всесоюз. конф. 2*. Москва: Наука. 413–415.
- Кондратас А.** 1985. Принципы и методы картирования качества подземных вод. *Геологические исслед.*

дования и изучение минерально-сырьевой базы Литовской ССР. Вильнюс. 225–227.

Аронова Н., Кондратас А., Симашкайте Г. 1985. О результатах исследования нитрат-иона в воде ионометрическим методом. *Геологические исследования и изучение минерально-сырьевой базы Литовской ССР*. Вильнюс. 241–243.

Кондратас А., Симашкайте Г. 1985. Остатки пестицидов и их миграционные свойства в подземных водах Литвы. *Теп. рат.* 239–241.

Шляупа А., Кондратас А., Имбрасайте Г. 1986. Тектонические условия формирования минеральных вод курортов Друскининкай и Бирштонас. *Научные труды вузов Лит. ССР. Геология.* 7. 49–58.

Кондратас А. 1987. Натурные исследования влияния минеральных удобрений на качество грунтовых и дренажных вод. *Водные ресурсы.* 2. Москва. 47–51.

Кондратас А. 1987. Новые гидроминеральные ресурсы – основа дальнейшего развития курортов Литвы. *Минеральные воды Советской Прибалтики и перспек-*

тивы их использования для курортного строительства. Вильнюс. 39–41.

Кондратас А., Забулис Р. 1988. Животноводческие комплексы и их влияние на подземную гидросферу. *Охрана подземных вод Литовской ССР от загрязнения в районах крупных животноводческих комплексов (Методические рекомендации).* Вильнюс. 6–16.

Кондратас А. 1989. Изменение гидрогеологической среды под влиянием техногенных воздействий в пределах городской агломерации Литовской ССР. *Проблемы инженерной геологии, гидрогеологии и гео-криологии районов интенсивной инженерной нагрузки и охрана геологической среды.* Киев. 119–121.

Кондратас А., Вайтекунас И. 1990. Минеральные воды Литвы. Вильнюс: Минтис. 248 с.

Кондратас А., Мокрик Р., Грегораускас М., Мажейка И., Битинас Я. 1990. Экогидрогеологическая оценка инфильтрационного водозабора г. Клайпеда. *Проблемы экологической геологии в Прибалтике и Белоруссии.* Вильнюс. 88–91.

Petras Šimkevičius
1941–2001

Ankstų 2001 m. lapkričio 3-iosios rytą mus pasiekė skaudi žinia: po sunkios, alinančios ligos mirė PETRAS ŠIMKEVIČIUS, geologas ir mineralogas, gamtos mokslų daktaras, ilgametis Geologijos instituto darbuotojas, Baltijos jūros geologijos sektoriaus vyresnysis mokslinis bendradarbis. Paliko mus išskirtinio darbštumo mokslininkas ir taurus žmogus, itin vertinęs tikrąsias gyvenimo vertybes: draugystę, ištikimybę, pastovumą. Paliko mus per anksti. Rodos, ką tik institute šventėme jo 60-metį... Lapkričio 6-ąją kartu su dukterimi Rasa, sūnumi Audriumi, artimaisiais, gausiai susirinkusiais draugais ir bendradarbiais palydėjome į amžino poilsio vietą Vilniaus Sudervės kapinėse.

P. Šimkevičius gimė 1941 m. vasario 10 d. valstiečių šeimoje Radviliškio rajono Polekėlės kaime. Baigęs Polekėlės vidurinę mokyklą, 1959 m. įstojo studijuoti geologiją Vilniaus universitete. Mokslas sekėsi, buvo neblogas organizatorius, todėl išrinktas kurso seniūnu, mokėjo kitus paraginti, jiems patarti. Studijas baigė 1964 m. gruodžio mėn. ir įgijo geologinžinieriaus (geonuotraukininko) specialybę. 1965 m. sausio mėn. buvo paskirtas dirbti vyr. laborantu, o vėliau dėstytoju universiteto Geologijos ir mineralogijos katedroje. 1965–1966 m. atliko būtinąją karinę tarnybą. 1968 11 01 įstojo į aspirantūrą Geologijos ir mineralogijos katedroje. Pasirinko jūros sistemos litologijos bei molio mineralogijos tyrimus, įsisavino rentgenometrijos bei elektroninės mikroskopijos metodiką.

Baigęs aspirantūrą 1971 11 01 atėjo dirbti į Geologijos institutą, Litologijos ir naudingųjų iškasenų skyrių jaunesnioju moksliniu bendradarbiu. 1974 m. užbaigė disertacinį darbą ir 1975 m. sėkmingai apgynė

mokslų kandidato (dabar – daktaro) disertaciją tema „Pietų Pabaltijo subkontinentinių jūros (iki viduriniojo kelovėjo) nuogulų geologija ir litologija“. Disertacijoje pateikė molingų uolienu mineralinės sudėties įvairiose facijose tyrimų rezultatus, išskyrė jūros sistemos subkontinentinių uolienu litologinius, litogenetinius ir litofacinius tipus, aprašė uolienu struktūrines ir tekstūrines ypatybes. Šių tyrimų duomenimis, taip pat atsižvelgdamas į paleontologijos ir geochemijos tyrimus, pagrindė pjūvių koreliaciją ir detalesnę jų stratigrafinį suskirstymą, atkūrė tirtojo laikotarpio paleogeografiją, viduriniojoje juroje išskyrė naują Įsručio svitą. Konkurso keliu 1977 01 01 buvo išrinktas Litologijos ir naudingųjų iškasenų skyriaus vyresnioju moksliniu bendradarbiu. Prasidėjus reformoms, nuo 1989 01 02 paskirtas Geologinių procesų skyriaus vyresnioju moksliniu bendradarbiu (nuo 1992 05 01 Litologijos ir geologinių procesų skyrius). Nuo 1993 02 01 iki paskutinės gyvenimo dienos dirbo vyresnioju moksliniu bendradarbiu Baltijos jūros geologijos skyriuje. 1993–1995 m. kartu ėjo instituto mokslinio sekretoriaus pareigas.

P. Šimkevičius nuo pat mokslinio darbo pradžios aktyviai reikėsi mokslinėje spaudoje, dalyvavo konferencijose, rašė straipsnius. Buvo ir aktyvus visuomenininkas, apygardos rinkiminės komisijos sekretorius, instituto sieninio laikraščio „Kristalas“ vyr. redaktorius. Ne kartą paskatintas padėka už nepriekaištingą darbą. Dalyvavo organizuojant Tarptautinį jūros sistemos kolokviumą Riazanės srityje (1980), Baltijos šalių stratigrafijos 2-ąją konferenciją (1993), Baltijos jūros geologijos 5-ąją konferenciją (1997) ir kt.

Dirbdamas instituto Litologijos ir naudingųjų iškasenų skyriuje įkūrė rentgenofazinių tyrimų laboratoriją, kurioje ir pats dirbo visą laiką, mokė šio metodo studentus geologus. Bendradarbiavo su fizikais, kartu dirbdamas inžinieriumi VU GMF Geologijos ir mineralogijos katedroje. Skaitė kursą „Nuosėdinių uolienu fiziniai ir cheminiai tyrimo metodai“, vedė šio kurso laboratorinius darbus granulometrijos, šlifų tyrimo, rentgenometrijos, spektroskopijos, elektroninės mikroskopijos, magnetoserapijos ir kt. temomis. Keletą kartų jis gilino rentgenografijos metodo taikymo žinias Maskvos VIEMS'e, Leningrado universitete, MA Uralo skyriaus Mineralogijos institute (Miasas). Savarankiškai išmokęs anglų kalbą, daug pasidarbavo, versdamas mokslinius tekstus į anglų kalbą žurnalams „Geologija“, „Geologijos akiračiai“, o pastaraisiais metais išvertė į anglų kalbą kelias instituto darbuotojų monografijas.

Petras Šimkevičius ištyrė daugybės jūros bei triaso sistemų pjūvių Lietuvoje molio mineralus, analizavo ordoviko sistemos bentonitus, rinko medžiagą savo tyrimams kasmetinėse ekspedicijose Cen-

trinėje Rusijoje, Timane, Pavolgyje, o pastaruojų dešimtmečiu ir Švedijoje, Lenkijoje. 1980–1982 m. dalyvavo žinomame IGCP projekte Nr. 86 „Rytų Europos platformos pietvakarinis pakraštys (Tornquist Project)“. Savo tyrimų rezultatus paskelbė daugelyje mokslo darbų, o 1998 m. apibendrino anglų kalba parašytoje monografijoje „Jurassic of the South-Eastern Baltic. Lithology and Clay Minerals“. 1993 m. perėjęs dirbti į Baltijos jūros geologijos skyrių, P. Šimkevičius ėmėsi tirti Baltijos jūros šiuolaikinių bei holoceno nuosėdų molio mineralus, nustatė jų pasiskirstymo dėsningumus jūros nuosėdose, dalyvavo skyriaus tarptautiniuose projektuose, kasmetinėse jūrinėse ekspedicijose, vykdė jūros geologinio kartografavimo programą. Pastaraisiais metais domėjosi sunkiųjų mineralų nustatymo rentgenofaziniu metodu galimybėmis, molio mineralais, kaip jūros sistemos klimatinė sąlygų indikatoriais. Užsimezgė bendradarbiavimas su Švedijos Lundo universitetu. Šis darbas, deja, liko neužbaigtas...

P. Šimkevičiaus mokslinių darbų sąrašė per 100 straipsnių, konferencijų tezių, kolektyvinių darbų, žemėlapių, naujausia autorinė monografija, kurią (jeigu ne liga) galėjo ginti kaip mokslų daktaro disertaciją. Jis buvo autoritetingas molio mineralogijos žinovas, pranešimus apie savo tyrimų rezultatus skaitė Lietuvos bei tarptautinėse konferencijose, buvo Tarptautinės molio mineralogų asociacijos narys, Lietuvos geologų sąjungos narys, daug metų Geologijos instituto Tarybos narys, visuomet dalyvavo instituto gyvenime ir visuomeninėje veikloje. Pasižymėjo ypatingu kruopštumu, buvo pareigingas darbuotojas, draugiškas žmogus.

Mums ilgai truks Petro Šimkevičiaus... Truks jo ramaus skvarbaus žvilgsnio, neskubrios eisenos, tik jam būdingo kuklaus šyptelėjimo ar išraiškingo mosto pokalbio metu...

Algimantas Grigelis

Petro Šimkevičiaus svarbesnių paskelbtų darbų bibliografija

Šimkevičius P., Grigelis A., Rotkytė L., Monkevič K., Moiseeva T., Višnjakov I., Gluško V., Dulub V., Pomianovskaja G., Sandler J., Romanov L. 1983. Stratigraphie und Fazies des Bajoc, Bathon und Callov in den Sedimentationsbecken am W-Rand der Osteuropaischen Tafel. *Zeitschrift für angewandte Geologie*. 29(4). 157–166.

Katinas V., Narbutas V., Radzevičius A., Suveizdis P., Šimkevičius P. 1991. Atlas of the lithologic-paleogeographical maps of the Baltic region. Sc. 1:500 000. *Bulletin of the Geological Survey of Estonia*. 1/1: First geological conference of the Baltic Sea States, Abstracts, April 15–21, 1991. Tallinn. P. 18.

Šimkevičius P. 1993. Mineralostratigraphy in correlation of the Southeast Baltic Jurassic formations. *Abstracts of the Second Baltic stratigraphic conference*. Vilnius. P. 98.

Kepežinskas K., Laškovas J., Šimkevičius P. 1994. Ordovician metabentonites from the Baltic region as a reflection of volcanic activity in the Iapetus paleocean-Tornquist Sea. *Geologija*. 16. 34–42.

Šimkevičius P. 1994. Clay minerals in the bottom sediments. *Joint Lithuanian-Swedish marine geological-geophysical expedition*. Vilnius–Stockholm. P. 18.

Repečka M., Šimkevičius P. 1994. Molio mineralai Baltijos jūros pietrytinės dalies dugno nuosėdose. *Gelmių geologinio tyrimo, naudojimo ir apsaugos problemos Lietuvoje*. Vilnius. 47–48.

Šimkevičius P. 1995. Mineralostratigrafija ir pjūvių gretinimas. *IX pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas*. Vilnius. P. 248.

Šimkevičius P., Apanavičiūtė J. 1997. XRD analysis of heavy minerals in bottom sediments of the Baltic Sea. *The Fifth Marine Geological Conference “The Baltic”, October 6–11, 1997, Vilnius, Lithuania*. Vilnius. P. 91.

Repečka M., Šimkevičius P., Radzevičius R. 1997. Composition of Bottom Surface Sediments in the South East Baltic Sea. *Baltica*. 10. 25–37.

Šimkevičius P. 1998. Jurassic of the South-Eastern Baltic: Lithology and Clay Minerals. Institut of Geology. Vilnius. 170 p.

Šimkevičius P., Apanavičiūtė J. 1998. Subdivision of Jurassic sequences in western Lithuania by different methods. *Geologija*. 26. 99–104.

Feldman-Olszewska A., Grigelis A., Šimkevičius P. 1998. Lower and Middle Jurassic. Stratigraphy and facies development. Geological and tectonic evolution. *Structural evolution of the Permian-Mesozoic complex of Northeastern Poland, Lithuania and adjacent Baltic areas*. Warszawa: Wydawnictwo kartograficzne Polskiej agencji ekologicznej S. A. 13–16; 22–24.

Feldman-Olszewska A., Šimkevičius P. 1998. Structural map of the Lower and Middle Jurassic base (excluding Callovian). 1:2 000 000. *Structural evolution of the Permian-Mesozoic complex of Northeastern Poland, Lithuania and adjacent Baltic areas*. Warszawa: Wydawnictwo kartograficzne Polskiej agencji ekologicznej S. A. Pl. IX.

Feldman-Olszewska A., Šimkevičius P. 1998. Thickness map of the Lower and Middle Jurassic (excluding Callovian). 1:2 000 000. *Structural evolution of the Permian-Mesozoic complex of Northeastern Poland, Lithuania and adjacent Baltic areas*. Warszawa: Wydawnictwo kartograficzne Polskiej agencji ekologicznej S. A. Pl. X.

Gazdzicka E., Grigelis A., Šimkevičius P. 1998. Upper Jurassic. Stratigraphy and facies development. Geological and tectonic evolution. *Structural evolution of the Permian-Mesozoic complex of Northeastern Poland, Lithuania and adjacent Baltic areas*. Warszawa: Wydawnictwo kartograficzne Polskiej agencji ekologicznej S. A. 16–18; 22–24.

Gazdzicka E., Šimkevičius P. 1998. Structural map of the Upper Jurassic base (including Callovian). 1:2 000 000. *Structural evolution of the Permian-Mesozoic complex of Northeastern Poland, Lithuania and adjacent Baltic areas*. Warszawa: Wydawnictwo kartograficzne Polskiej agencji ekologicznej S. A. Pl. XI.

Gazdzicka E., Šimkevičius P. 1998. Thickness map of the Upper Jurassic (including Callovian). 1:2 000 000. *Structural evolution of the Permian-Mesozoic complex of Northeastern Poland, Lithuania and adjacent Baltic areas*. Warsa-

- wa: Wydawnictwo kartograficzne Polskiej agencji ekologicznej S. A. Pl. XII
- Iwanow A., Katinas V., Šimkevičius P., Suveizdis P.** 1998. Structural map of the Triassic base. 1:2 000 000. *Structural evolution of the Permian-Mesozoic complex of Northeastern Poland, Lithuania and adjacent Baltic areas*. Warszawa: Wydawnictwo kartograficzne Polskiej agencji ekologicznej S. A. Pl. VI.
- Iwanow A., Šimkevičius P.** 1998. Thickness map of the Muschelkalk and Keuper (Anisian pars – Rhaetian). 1:2 000 000. *Structural evolution of the Permian-Mesozoic complex of Northeastern Poland, Lithuania and adjacent Baltic areas*. Warszawa: Wydawnictwo Kartograficzne Polskiej agencji ekologicznej S. A. Pl. VIII.
- Iwanow A., Šimkevičius P., Katinas V., Suveizdis P.** 1998. Thickness map of the Buntsandstein (Scythian and Anisian pars). 1:2 000 000. *Structural evolution of the Permian-Mesozoic complex of Northeastern Poland, Lithuania and adjacent Baltic areas*. Warszawa: Wydawnictwo kartograficzne Polskiej agencji ekologicznej S. A. Pl. VII.
- Iwanow A., Šimkevičius P., Suveizdis P.** 1998. Triassic. Stratigraphy and facies development. Geological and tectonic evolution. *Structural evolution of the Permian-Mesozoic complex of Northeastern Poland, Lithuania and adjacent Baltic areas*. Warszawa: Wydawnictwo kartograficzne Polskiej agencji ekologicznej S. A. 10–13; 22–24.
- Šimkevičius P.** 1999. Kaolinite and montmorillonite as tools for mineralostratigraphy of the Jurassic deposits in Lithuania. *EUROCLAY'99: Conference of the European Clay Groups Association, September 5–9, 1999, Krakow, Poland*. Krakow. P. 132.
- Šimkevičius P., Apanavičiūtė J.** 1999. XRD Analysis of Heavy Minerals in Bottom Sediments of the Baltic Sea. *Baltica*. 12 (special Publication). 114–119.
- Šimkevičius P., Apanavičiūtė J., Uginčius A.** 1999. Comparison of mineralogical analyses results obtained by polarising microscope and XRD method. *XIV International Conference on X-ray analysis of minerals, St. Petersburg, Russia, June 21–24, 1999: Abstracts*. Sankt-Peterburg. P. 152.
- Sidaravičienė N., Valiukevičius J., Paškevičius J., Kondratienė O., Baltrūnas V., Gaigalas A., Jankauskas T., Katinas V., Kisnėrius J., Lapinskas P., Laškovas J., Motuza G., Paškevičienė L., Sakalauskas V., Satkūnas J., Skridlaitė G., Suveizdis P., Stirpeika A., Šimkevičius P., Šliaupa A., Vaitiekūnienė G., Vonsavičius V., Žeiba S.** 1999. Lietuvos stratigrafiniai padaliniai = Lithuanian Stratigraphic Units = Стратиграфические подразделения Литвы. Parengė N. Sidaravičienė; Lietuvos geologijos tarnyba; Geologijos institutas, Vilniaus universitetas. Vilnius: LGT. 367 p.
- Stirpeika A.** 1999. Tectonic Evolution of the Baltic Syncline and Local Structures in the South Baltic Region with Respect to their Petroleum Potential. Ed.: J. Laškovas, A. Šliaupa; Translated by: S. Šliaupa, P. Šimkevičius, G. Skridlaitė, J. Lazauskienė; Geological Survey of Lithuania. Vilnius: LGT. 112 p.
- Apanavičiūtė J., Šimkevičius P.** 2001. Distribution of heavy minerals in surficial bottom sediments of the Nida-Klaipėda mapping area in the Baltic Sea. *Geologija*. 33. 29–39.
- Ahlberg A., Grigelis A., Šimkevičius P.** 2001. Late Jurassic climate signals from Lithuania. Lund, Sweden. (nebaigtas)
- Шимкявичюс П., Кентрайте И., Париокайте Н., Малскайтис Р.** 1968. Некоторые данные минералогического и геохимического исследования нижней части разреза юрских отложений скважин Пановый-3 и Саснава-6 (Юго-западная Литва). *Материалы научной конференции молодых геологов Литвы*. Вильнюс. 66–67.
- Шимкявичюс П.** 1969. Диффрактометрическое изучение глинистой фракции ниже- и среднеюрских отложений Кибартайско-Паевонской площади. *Материалы II научной конференции молодых ученых геологов Литвы*. Вильнюс. 66–68.
- Шимкявичюс П., Котович В.** 1970. Некоторые минералогические и геохимические особенности нижней части разреза юрских отложений скважины Пановый-3. *Geologija ir geografija*. 7. 193–196.
- Шимкявичюс П.** 1972. Геология и литологическая характеристика ниже- и среднеюрских отложений Паевонско-Кибартайской площади (Лит. ССР) и восточной части Калининградской области. *Geologija ir geografija*. 9. 155–166.
- Шимкявичюс П.** 1973. Диффрактометрическое изучение глинистой фракции в отложениях нижней-верхней (нижний келловей) юры и порганичных слоев триаса и среднего келловей Южной Прибалтики. *Geologija ir geografija*. 10. 263–267.
- Шимкявичюс П., Балтакис В.** 1973. Корреляционные связи малых элементов с минералами глин. *Материалы III научной конференции геологов Литвы*. Вильнюс. 90–92.
- Шимкявичюс П.** 1975. Геология и литология субконтинентальных юрских (досреднекелловейских) отложений Южной Прибалтики. *Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата геолого-минералогических наук*. Вильнюсский госуниверситет. 28 с.
- Шимкявичюс П., Григялис А.** 1976. Литологические комплексы юрских досреднекелловейских отложений Прибалтики. *Материалы по стратиграфии Прибалтики*. Вильнюс. 101–104.
- Шимкявичюс П.** 1983. Минеральный состав глинистой фракции пород ниже- и среднеюрских отложений Южной Прибалтики и условия его формирования. *Терригенные минералы осадочных пород Прибалтики*. Таллин. 101–105.
- Угинчюс А., Шимкявичюс П.** 1983. Глинистые и аллотигенные тяжелые прозрачные минералы как индикаторы палеогеографической обстановки. *Терригенные минералы осадочных пород Прибалтики*. Таллин. 69–75.
- Нарбутас В., Симашкайте Р., Шимкявичюс П.** 1983. Формирование ассоциаций глинистых минералов в ниже- и среднедевонских отложениях Южной Прибалтики. *Терригенные минералы осадочных пород Прибалтики*. Таллин. 92–100.
- Шимкявичюс П.** 1985. Применение рентгеновских методов анализа в комплексных геологических исследованиях. *Геологическое изучение минерально-сырьевой базы Литовской ССР*. Вильнюс. 116–117.
- Григялис А., Киснерюс Ю., Мертинене Р., Шимкявичюс П.** 1985. Осадконакопление и палеогеография запада Восточно-Европейской платформы в мезозое.

Проект № 86 „Восточно-Европейская платформа (юго-западный край)“. Минск: Хаука и техника. 216 с.

Монкевич К., Киснерюс Ю., Мертинене Р., Шимкявичюс П. 1985. Литолого-фациальная характеристика. *Осадконакопление и палеогеография запада Восточно-Европейской платформы в мезозое. Проект № 86 „Восточно-Европейская платформа (юго-западный край)“*. Минск: Хаука и техника. 18–123.

Шимкявичюс П. 1986. Литология и глинистые минералы верхнеюрских отложений в центральной части Восточно-Европейской платформы. *Юрские отложения Русской платформы*. Ленинград. 180–192.

Лашков Е., Шимкявичюс П., Шкадаускас Ю., Шкадаускиене О. 1988. Метабентониты ордовика Восточной Прибалтики. *Состав и свойства глинистых пород*. Новосибирск. 110–111.

Лашков Е., Жвикас А., Шимкявичюс П. 1991. Кора выветривания по отложениям ордовика Южной Прибалтики. *Геология*. **12**. 21–28.

Шимкявичюс П., Мацконене Н. 1992. Определение постседиментационных изменений пород юрской системы Южной Прибалтики. *Материалы 12 совещания по рентгенографии минерального сырья. Сочи, март, 1992*. Москва. С. 182.